

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/638/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4615200580
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4615200580.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Eriky Madarászovej v právnej veci žalobkyne: H. L., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, zastúpenej JUDr. Michalom Hargašom, advokátom so sídlom Miletičova 23, 821 09 Bratislava, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/58/2015-37 zo dňa 31.03.2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v sume 72,92 eura advokátovi JUDr. Michalovi Hargašovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená dňa 22.04.2005 medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná. Zároveň žalovaného s odkazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. za), § 2 ods. 2 a položky 1 b) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) zaviazal zaplatiť na účet súdu súdny poplatok za podaný návrh v sume 99,50 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku ako aj k náhrade trov konania žalobkyne v sume 297,31 eura na účet jej právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobkyňa žiadala určiť neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov (ďalej aj „dohoda o zrážkach zo mzdy“ alebo „dohoda“) podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom už v exekučnom konaní súd vyhlásil za nepripustnú exekúciu vykonávanú na základe notárskej zápisnice uzavretej na základe úverovej zmluvy, podľa ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver podľa úverovej zmluvy úrok z omeškania predstavoval 0,25 % denne, t.j. 91,25 % ročne, a takáto zmluvná podmienka je v rozpore s dobrými mravmi a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neprijateľná. Na tom základe je neplatná aj dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorú účastníci uzavreli. Žalovaný s tým nesúhlasil a namietal, že nebol preukázaný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe a že samotná dohoda bola uzavretá písomne ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere, čo pripúšťa aj zákon č. 205/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Súd zistil, že pod sp. zn. 12Er/214/2006 sa viedlo exekučné konanie na podklade uzavretej zmluvy o úvere č. 4490025 zo dňa 22.04.2005, podľa ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 14.000 Sk, zvýšený o príslušný poplatok vo výške 13.360 Sk, a teda žalobkyňa mala celkovo zaplatiť 27.360 Sk v 12 mesačných splátkach po 2.280 Sk počnúc dňom 20.05.2005. Zmluva obsahovala aj splnomocnenie pre advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu a v bode

06 všeobecných podmienok poskytnutia úveru bola obsiahnutá dohoda o úroku z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Dňa 05.11.2005 bola na základe uvedenej plnej moci spísaná notárska zápisnica, podľa ktorej mala žalobkyňa uznať dlh vo výške 31.593 Sk vrátane úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne od 25.06.2005 do zaplatenia. Uznesením zo dňa 23.02.2012 bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zároveň bola zastavená s odôvodnením, že notárska zápisnica ako exekučný titul je neplatným právnym úkonom a dohodnutý úrok z omeškania je neprijateľnou zmluvnou podmienkou pre svoju neprimeranú výšku; preto je v tejto časti úverová zmluva neplatná. Uvedené uznesenie bolo uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.05.2012 č. k. 15CoE/88/2012-47 potvrdené. Súd ďalej konštatoval, že dňa 22.04.2005 spolu so zmluvou o úvere účastníci podpísali aj dohodu o zrážkach zo mzdy, avšak v nej nebola uvedená celková výška pohľadávky, ktorej sa majú týkať zrážky zo mzdy; túto sumu doplnil žalovaný až dodatočne vo výške 5.806,49 eura a následne ju predložil zamestnávateľovi žalobkyne. Na základe toho jej boli vykonávané zrážky zo mzdy; žalobkyňa tvrdila, že takto zaplatila sumu okolo 1.500 eur, a až na základe uznesenie o predbežnom opatrení č. k. 7C/152/2014-34 zo dňa 04.09.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/869/2014-59 zo dňa 28.11.2014 bolo žalovanému uložené zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov a zároveň bolo uložené aj zamestnávateľovi zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy. Keďže žalobu vo veci samej žalobkyňa nepodala v súdom určenej lehote 30 dní, predbežné opatrenie zaniklo dňom 16.01.2015 a zamestnávateľ začal znovu zrážky zo mzdy vykonávať. Vzhľadom na to opätovne podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia a aj žalobu o určenie neplatnosti dohody.

Rozhodnutie vo veci samej súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 3 ods. 1, § 39, § 121 ods. 3, § 517 ods. 2 a § 551 Občianskeho zákonníka s tým, že uzavretiu dohody predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere v ten istý deň a keďže dohoda o zrážkach zo mzdy vychádza z tejto úverovej zmluvy, súd musel posudzovať aj platnosť zmluvy o úvere a následne sa mohol zaoberať platnosťou samotnej dohody o zrážkach zo mzdy. Zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti ustanovené v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.06.2006, lebo v nej absentuje ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) ako aj výška úrokovej sadzby. Pre chýbajúcu RPMN sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, preto žalobkyňa bola povinná zaplatiť žalovanému len poskytnutý úver vo výške 14.000 Sk, t. j. 464,72 eura. Ak už zaplatila okolo 1.500 eur, tak niekoľkonásobne úver preplatila. V dohode o zrážkach zo mzdy nebola uvedená celková výška pohľadávky veriteľa a dopísaná bola až dodatočne, čo malo za následok, že takýto právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu je neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Navyše všeobecné podmienky poskytnutia úveru (VPPÚ) obsahujú dohodu o úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne, čo predstavuje 91,25 % ročne, a teda takáto výška úroku z omeškania je jednoznačne v rozpore s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; veriteľ má totiž právo požadovať od dlžníka len úroky z meškania zodpovedajúce vykonávaciemu predpisu (nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.), no v tomto prípade žalovaným vypočítané úroky z omeškania presiahli zákonný rámec. Zmluva o úvere je v tejto časti podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná a keďže z úverovej zmluvy vychádzala aj dohoda o zrážkach zo mzdy, do ktorej žalovaný doplnil sumu 5.806,49 eura ako celkovú výšku pohľadávky vrátane úroku z omeškania podľa dohody v úverovej zmluve, potom aj táto dohoda je pre rozpor s dobrými mravmi absolútne neplatným právnym úkonom a vymáhanie pohľadávky na jej základe taktiež odporuje dobrým mravom. Úver poskytnutý žalobkyňi je potrebné podľa zákona vyhodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho žalobkyňa mala vrátiť iba sumu 464,72 eura. Vzhľadom na to súd žalobe ako dôvodne podanej vyhovel.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnil podľa § 205 ods. 2 písm. b),d),f) OSP, lebo konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a v konaní došlo k vadám. Podľa neho je dohoda o zrážkach zo mzdy platná a predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov na splatenie úveru veriteľa. Dohoda je v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa, ktorý pripúšťa zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Žalobkyňa nepreukázala, že by nebola o následkoch uzavretia tejto dohody osobitne poučená. Zrážky sa nevykonávajú vo výške, ktorá by odporovala ustanoveniu § 551 Občianskeho zákonníka. Povinnosť plniť žalovanému ukladá priamo zmluva o úvere, resp. VPPÚ ako súčasť zmluvy o úvere. Uvádza, že žalobkyňa súhlasila s tým, že zamestnávateľ bude vykonávať zrážky v dohodutej výške až do výšky aktuálnej pohľadávky. Nerealizovaním dohody by žalobkyňi vznikla závažnejšia ujma než

jej realizovaním, lebo záväzok by bol vyšší, ako keby sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy. Každá platba sa pripočítava na istinu ako zmenkovú sumu a dohodnuté zmenkové úroky sa počítajú stále z nižšej sumy. Namietal aj to, že súd mu uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh. Podľa neho žalobkyňa nebola oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch, keďže nemala postavenie spotrebiteľa, lebo nie je jednoznačne preukázané, že si uplatňuje ochranu práva zo spotrebiteľskej zmluvy.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Súd podľa nej správne posúdil, že zmluva o úvere je neplatná, a preto je neplatná aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá bola jej neoddeliteľnou súčasťou. Dohodu je potrebné posudzovať vo vzťahu k hlavnému záväzku, kde bolo súdom už v exekučnom konaní judikované, že exekúcia je neprípustná, exekučné konanie bolo zastavené z dôvodu, že spotrebiteľská zmluva a notárska zápisnica ako exekučný titul je neplatná pre neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd napadnutý rozsudok dostatočne a zákonným spôsobom odôvodnil, a preto nie je možné s argumentáciou žalovaného súhlasiť; odvolanie neobsahuje žiadne nové relevantné skutočnosti.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP) prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP. Po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne a odvolanie nie je dôvodné. Preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok potvrdil. Zároveň aplikoval ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je správny a primerane odôvodnený, odvolací súd nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 OSP opakovať tie isté podstatné dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí, vrátane citácie ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad. Na dôvažok dodáva nasledovné:

Predmetom konania je návrh žalobkyne o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola účastníkmi podpísaná jednoznačne ako zabezpečovací prostriedok na podklade spotrebiteľskej zmluvy o úvere, uzavretej toho istého dňa. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania správne vyhodnotil, že vyššie opísaný záver prijatý v exekučnom konaní, majúci za následok vyhlásenie exekúcie za neprípustnú s jej následným zastavením, mal dopad aj na posúdenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, u ktorej navyše v momente jej podpísania nebola uvedená suma pohľadávky žalovaného, čo samo osebe spôsobilo jej neurčitosť a neplatnosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalovaný v podanom odvolaní použil všeobecné dôvody, avšak neuviedol argumenty smerujúce k možnému nesprávnemu posúdeniu obsahu súdneho exekučného spisu súdom prvého stupňa. Naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení podľa § 80 písm. c) OSP je daný tým, že v dôsledku vyhlásenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nebude už môcť byť táto dohoda podkladom pre vykonávanie zrážok zo mzdy jej zamestnávateľom a tým sa stane jej právne postavenie v tomto smere isté. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dáva odpoveď na všetky námietky opísané v podanom odvolaní, preto zo strany odvolacieho súdu nebolo možné konštatovať, že odvolanie žalovaného je dôvodné. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje na dôvody rozsudku súdu prvého stupňa.

V časti týkajúcej sa odvolania žalovaného proti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa aplikoval ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu, pričom tento zákon v poznámke odkazuje napríklad na ustanovenia zákona § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. <aspi://module='C.'&link='XXX/XXXX Z.z.%XXXXX'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'> o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <aspi://module='C.'&link='XXX/XXXX Zb.'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'> o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Spotrebiteľ domáhajúci sa svojho práva pritom môže svoj návrh podaný na súd odôvodniť nielen podľa tohto špeciálneho zákona, ale aj podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ako to bolo aj v tejto veci. V danom prípade si žalobkyňa nesporne uplatňovala svoje právo o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej na podklade spotrebiteľskej zmluvy o úvere. Vo vzťahu k žalovanému vystupovala ako spotrebiteľka a žalovaný ako dodávateľ. Namietaná dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá bola predmetom tohto konania, bola medzi účastníkmi uzavretá ako zabezpečovací prostriedok na splatenie poskytnutého spotrebiteľského úveru

spolu s príslušenstvom. Preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď urobil záver, že žalobkyňa je ako spotrebiteľka oslobodená od súdnych poplatkov a následne vyrubil súdny poplatok žalovanému podľa § 2 ods. 1 prvej vety zákona o súdnych poplatkoch v nadväznosti na úspech žalobkyne v konaní. Námiety žalovaného v tomto smere odvolací súd neposúdil ako opodstatnené.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon advokáta - písomné vyjadrenie k odvolaniu - podľa § 11 ods. 1 písm. b), § 13a ods. 1 písm. c) a § 15 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to odmenu v sume 64,53 eura a paušálnu náhradu výdavkov v sume 8,39 eura, spolu 72,92 eura. Priznané trovy je žalovaný povinný zaplatiť advokátovi žalobkyne v súlade s ustanovením § 149 ods. 1 OSP.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.